ρίς βέβκια νάπωθοῦμε κι ὅτι μᾶς φέρνει τὴ ζωή. Ζωὴ εἴτανε ξέχειλο τὸ βιβλιαράκι τοῦ Σκληροῦ καὶ στὸ λεπτὸ γέννησε τὸν καθγᾶ. Πιαστήκαμε μαλλιὰ μὲ μαλλιὰ στὸ λεπτό. Βρέθηκαν ἐφτὺς οἱ σοσιαλίστες μας καὶ γιὰ μιᾶς ξεπρόβαλαν ἀπὸ τἄλλο μέρος οἱ νατσιοναλίστες μας. Ὁ Ζαβιστιάνος μὲ τὸν Ἕρμονα· ὁ Βασιλικὸς μὲ τὸ Ῥαμᾶ. Ὁ Ἴδας καταπιάστηκε ὁλόϊσια τὸν «κόμπο» δηλαδὴ τὴν Ἕνωση τῆς φυλῆς καὶ σ' ἀφτὸ ἀπάνω, θὰ περιστρέφεται στὸ ἑξῆς ὁ αἰώνιος καθγᾶς τοῦ ἑλληνισμοῦ. Ὡςπου ἀπὸ τὴ μεγάλη συζήτηση πεταχτοῦνε τὰ μορφωμένα παιδιὰ ποὺ θὰ ποῦνε στὸ ἔθνος ἂν πρέπει νὰ ξοδέβῃ γιὰ Στόλους καὶ Στρατοὺς ἢ νὰ ξοδέβῃ γιὰ τὰ Γράμματα.

Ἐμᾶς ἕνα μᾶς νοιάζει. Οἱ νέες ἰδέες θὰ κάνουν πρῶτα πρῶτα τὴ δική μας τὴν ἕνωση στὴ γλώσσα. Οἱ «εἰλικρινεῖς» μας θἀρθοῦν πίσω στὸ «Νουμᾶ» γιατὶ θἄχουν πιὰ βρῆ φαρδὺ χωράφι νὰ βοσκήσουν τὴν εἰλικρίνειά τους. Κι ὁ «Νουμᾶς» θὰ ζωντανέψῃ, ὅπως ὁλοζώντανος εἶναι στὰ τελευταῖα του δέκα φύλλα, ἁρμενίζοντας πρίμα κατὰ κεῖ ποὺ μονάχος ἔβαλε τὴν πλώρη του.

Ν. ΓΙΑΝΝΙΟΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟΝ ΛΑΚΑΙΟ

«Τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ σκλαβώσει
τὴν ψυχὴ καὶ τὴ θύμηση»

Τί κι' ἄ μοῦ δέσαν τὰ φτερὰ μὲς στὸ χρυσὸ κλουβί;
Παντοτινὰ σοῦ λεύτερο ἀγέρα θἀρμενίζω.
Ὦ θύμηση γλυκειά, σὺ μοῦ φτερώνεις τὴν ψυχή·
Μαζί σου στοὺς ὀνειρεμένους κόσμους μου γυρίζω.

Κ' ἄ μοῦ εἶναι τὰ τρανταφυλλένια σίδερα βαριά,
Πρανὰ μέσ' ἀπὸ δαῖτα κάποιο μυρωμένο ἀγέρι
Κι' ἀπὸ τῆς φυλακῆς μου τὸ φεγγίτη μακριὰ
Ξανοίγω νὰ μοῦ γνέφει ἕνα ἀκοίμητο ἀστέρι.

Θαρθῇ καιρὸς ποὺ μόνο του θανοίξει τὸ κλουβί
Καί, λεύτερο πουλάκι, θαρρετὰ θὰ φτερουγίσω
Σὲ μιὰ φωλιὰ μεγάλη ποὺ εἶν' πολλοὶ κορυδαλοὶ
Μὲ μιὰν ἀδύνατη φωνὴ κ' ἐγὼ νὰ τραγουδήσω.

ΜΥΡΙΕΔΑΑ

Η ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

εἶναι ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ γιὰ τὸ λαὸ καὶ δέχεται καταθέσεις ἀπὸ **μεγάλη** *κι' ἀπάνω.*

Σοῦ πληρώνει τόκο 4 1/3 % καὶ σοῦ δίνει πίσω τὰ χρήματά σου ὅποτε θελήσεις εἴτε ὅλα εἴτε μέρος ἀπ' αὐτά.

ΑΠΟ ΠΑΛΙΑ ΣΕΡΤΑΡΙΑ

Η ΞΕΝΗ

(Πεζὸ ποίημα)

Ταξίδευε σὲ χῶρες συννεφιασμένες καὶ κρύες, κι ἄπονες ψυχὲς ποῦ σ' αἰώνια βόσκουν ἀντάρα, ματιὰ δὲν τῆς χάριζαν ἄλλη παρὰ τῆς περιέργειας τὴν κοφτερὴ τὴ ματιά. Βρέθηκα σιμά της, καὶ κοίταξα τὰ μαῦρα της μάτια. Ρότηξα τὰ μάτια, τί τὰ τᾶκαμε τόσο γλυκοκότεινα, τόσο θλιμμένα; Καὶ μοῦ εἶπαν τὰ μάτια· «Ἄλλος οὐρανὸς δὲν ἔχυσε φῶς σὰν κεῖνο ποῦ μᾶς χάρισε τὴν κατασκότεινή μας αὐτὴ τὴ λάμψη. Ἄλλη φύση μὲ γλύκα δὲ χαμογελάει τόση, σὰν κείνη ποῦ καθρεφτίστηκε μέσα μας. Κι ἄλλη χώρα δὲν πο· τίστηκε μὲ τόσα δάκρια, κ' οἶμα τόσο δὲν ἤπιε, σὰν κείνη ποῦ μᾶς ἄφησε αὐτή· τὴν εἰκόνα τοῦ πόνου καὶ τῆς βαθιᾶς συλλογῆς».

Ρωτῶ κατόπι τὰ χείλη ποῦσταζαν πίκρα παράξενη καὶ ποιητικιά, ἀπὸ ποῦθε μάζεψαν τὸ κοράλλι τους, ἀπὸ ποῦθε τὴ χαριτωμένη τους ποιησιά; Καὶ μοῦπαν τὰ χείλη. «Τὴ χάρη μᾶς τὴν ἀπόθεσε ἡ ἀγάπη ποῦ τέλος δὲν ἔχει παρὰ στὸν τάφο, τῆς μάννας ἡ τρυφερὴ ἡ ἀγάπη. Τὴν πίκρα, ἡ Μοῖρα ποῦ τὴ φαρμακώνει αὐτὴ τὴν ἀγάπη. ἡ Μοῖρα τῆς σκλαβιᾶς ἂν κρατήσῃ τὸ παιδί της ἡ μάννα, τῆς ξενιτειᾶς, ἂ βγῇ καὶ μισέψῃ».

Κοιτάζω τέλος τἀδύνατο πρόσωπο, τὸ χλωμό, τὸ μισοσβυσμένο, καὶ τὸ ρωτάω — Γιατί δὲν τὸ λαμπρίνει ἀχτίδα χαρᾶς, οἱ γραμμές του οἱ θεϊκές, ποῦ ἄγαλμα θὰ τὶς ζούλευε, γιατί δὲν προβγαίνουνε μὲ καμάρι καὶ μὲ περηφάνεια, παρὰ ντροπαλὰ συμμαζεύονται, σὰ νὰ μὴν τολμοῦνε νὰ δεῖξουν τέτοια ἔξοχη ὀμορφιά; Καὶ λέει τὸ πρόσωπο, μὲ ἥμερη σιωπή. «Μαθημένο εἶμαι νὰ κρύβω τὶς χαρές μου, καὶ κρῖμα τἄχω νὰ φέγγω ἀπὸ ζωὴ καὶ χαρά. Εἰκόνα εἶμαι πιστὴ τοῦ προσώπου ποῦ πρῶτο μοῦ χαμογέλασε, καὶ χαμογελώντας μου ἀπὸ χρόνο σὲ χρόνο, ἰστόρησε τὴ δειλή του ὄψη ἀπάνω μου. Νὰ φανῇ δὲν ἀποκοτοῦσε στῆς μέρας τὸ φῶς τότες ποῦ λυσσασμένες ματιὲς τὸ φοβερίζανε μ' ἀνήκουστα βάσανα καὶ μαρτύρια».

Ἄλλο δὲν ξαναρώτησα. Τὴν ἔννοιωσα τὴ γλώσσα τὴ μυστική της, τῆς ἄπλωσα τῆς ξένης χέρι ἀδερφικό, καὶ τὴν ὁδήγησα στοῦ ταξιδιοῦ της τὸ τέλος, στὸ ξενιτεμένο ρωμιόπουλό της.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΝΟΣΤΑΛΓΟΥ

[«Τὰ πάντα ῥεῖ». Πυθαγόρειος Φιλοσοφία].

Τοῦ ἀγαπητοῦ μου καὶ σεβαστοῦ μου
κ. Συνόδη Παπαδημητρίου.

I.

Ἀρχαίων ναῶν χαλάσματα, θεάτρων παλιῶν συντρίμμα
Τῶν Θεῶν, ὦ ἀκατοίκητη κ' ὦ πολιτεία νεκρὴ
Μιᾶς γνώριμής σας γενεᾶς ἐγὼ ὁ στερνός, στὴ γύμνια,
Κλίνω τὰ γόνατα μπροστά, τὴν τραγική.
Στῶν μετωπῶν τὰ λείψανα καὶ στῶν ἀετωμάτων
Τὰ ἐρείπια ἐγὼ ὁ ἀσυνόδευτος ὁ μοιρολογητής,
Θανάτους κλαίω σπαραχτικοὺς θεϊκῶν ἀγαλμάτων
Ποὺ κοίτουνται σὰ σκέλεθρα βουβὰ χάμου στὴ γῆς.
Κυλάει σ' ἀβύσσους, τ' ὄνειρο καὶ τίποτα δὲ μένει
Μόνο τῶν αἰώνων τὸ ἄτρεμο στημένο τὸ σπαθί,
Μέσα σὲ τάφο βέβηλο γιὰ πάντ' ἀγκαλιασμένοι
Ἡ Ἀθηνᾶ κ' ὁ Διόνυσος κοιμοῦνται πιὰ μαζί.
Μέσα σὲ κάπιο σπήλαιο σπαράζει τοῦ Ἐρεχτέυ
Ἡ ἴδια ἡ ψυχὴ καὶ σέρνεται στὸν ὄλεθρο βαθιά,
Μέσα στὸ Χάος σωριάστηκεν ἡ Πόλη τοῦ Θησέα,
Πνιγμένοι, κάτου ὁ ἀλαλαγμὸς κ' ἀπάνου ἡ σκοτινιά.

II.

Ἄχ δὲν ἐλούστηκα κ' ἐγὼ στὴν καλλιρόη τὴν κρήνη,
Καὶ φαύνου δὲ μὲ φτέρωσε μελωδικὸς αὐλός,
Ἴσκιο ἀπαλὸ δὲ μοῦ ἔριξε τοῦ Δία ἡ κόρη Εἰρήνη
Καὶ δὲ μὲ μάγεψε κ' ἐμὲ δρυαδικὸς χορός.
Ὀνειροπόλος, νοσταλγός, τί τάχ' ἂν ἁρμενίζω
Τριγύρ' ἀπὸ ἄγνωστες μορφὲς καὶ πλάσματα τοῦ νοῦ;
Τοῦ ὑποκριτὴ φοράω κ' ἐγὼ τὴ μάσκα καὶ γυρίζω
Πίσω σὲ χρόνε' ἀλσργινὰ κάπιου νεκροῦ καιροῦ.
Σπέρμα κ' ἐγὼ τοῦ βάρβαρου, τοῦ βέβηλου τοῦ ἀνθρώπου,
Ποὺ ἀνόσια ἔχει τὴ σκέψη του καὶ στεῖρα τὴν καρδιά,
Ὅλο πατάω τὰ χώματα ἑνὸς πανέρου τόπου
Κ' ἔχω τὰ πόδι' ἀκάθαρτα, τὰ βήματα βαριά.
Θεῶν κ' ἡρώων πατήματα τρισάγια, ποὺ τὰ χρόνια
Δὲν ἔαβυσαν στὸ ρέμμα τους τὸ τόσ' ὁρμητικό,
Μὲ τὰ βαριά μου βήματα παντοτινὰ κ' αἰώνια
Τώρα τὰ σβύνω ὁ βλάστημος, ὁ βάρβαρος ἐγώ.

III.

Ὁ Ἥλιος ἐπρωρίστηκε καὶ πάει πρὸς τὸ νησί του
Στῶν Δηλιάδων τὴ γλυκιὰ ν' ἀναπαυτεῖ ἀγκαλιά,
Πνίγεται μὲς στὰ σούρουπα τὰ πένθιμα ἡ στερνή του
Ἀχτίδα καὶ τὸν ἀργαλιὸ στήνει ξανὰ ἡ βραδιά.
Σέρνω τὰ βήματα ὁ νωθρὸς ἀπὸ τὴν πολιτεία
Ποὺ κατοικοῦν οἱ βάρβαροι νὰ φύγω μιὰ στιγμή,
Τῶν συντριμμένων τῶν ναῶν διψῶ τὴν ἐρημία,
Ποῦ κάπιοι ἥρωες παλιοὶ πλανοῦνται καὶ Θεοί.
Τὰ χέρια ὑψώνω σὰν ἀρχαῖος ἱερέας, γονατισμένος
Μπρὸς σὲ σπασμένον εἴδωλο κάπιας γλυκιᾶς Θεᾶς,

Ἦρθε μοναχό του, κ' ἦρθε ἔτσι σὰ συνέχεια ἀπὸ τὰ παραπάνου λόγια σας, τὰ λόγια ποὺ μὲ εἴχανε μεθήσει καὶ μιλοῦσα ἀσυνείδητα, θαρρώντας πῶς ὅ,τι ἔλεγα τὄβλεπα γραμένο στὸ χαρτί.

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ *(χαδέβοντες τὰ μαλλιά της).* Ἀστρούλα μου, εὐτυχισμένος ὅποιος ἔχει τέτιο ἀστέρι γλυκύτατο γιὰ ὁδηγό του στὴ ζωή.

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Κ' εὐτυχισμένο τὸ φτωχὸ ἀστέρι ὅτα φωτίζει τέτιες δοξασμένες κορυφές. *(Τραβιέται λίγο).*

(Μπαίνει ἡ ΡΩΞΑΝΗ).

Η ΡΩΞΑΝΗ *(γελαστά).* Ἀστρούλα, τόση ὥρα... Καὶ γὼ σὲ καρτεροῦσα μέσα.....Κύριε Στρωτέ, ἔχω κάτι σπουδαῖο νὰ σᾶς πῶ. Ὅλα τἄμαθα. Ὁ Καλόκαρδος μοῦ τἄπε κατεβαίνοντας στὸ γραφεῖο του. Πρέπει νὰ σᾶς μιλήσω τώρα, ἀμέσως.

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ *(ἀδιάφορα).* Στοὺς ὁρισμούς σας.

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ *(κάνοντας νὰ φύγει).* Θὰ πάω μέσα νὰ φροντίσω τὸ στρώσιμο τοῦ τραπεζιοῦ.

Η ΡΩΞΑΝΗ. Ὄχι. Νὰ μείνεις ἐδῶ. Σὲ χρειάζουμαι νὰ μὲ βοηθήσεις.

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Νὰ σᾶς βοηθήσω;

Η ΡΩΞΑΝΗ. Νὰ μὲ βοηθήσεις σὲ κάτι πολὺ σπουδαῖο. Νὰ φέρουμε στὸν ἴσιο δρόμο τὸν κ. Στρωτό.

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Στὸν ἴσο δρόμο; *(Ὁ Στρωτὸς κοιτάζει μὲ ἀδιαφορία ψηλά).*

Η ΡΩΞΑΝΗ. Ναί. Στὸν ἴσιο δρόμο. Γιατὶ μᾶς παραστράτησε. Γιατὶ χάνεται δίχως λόγο καὶ μᾶς χάνει καὶ μᾶς. *(Πεγαίνοντας σιμά του· σὰ διαταχτικά).* Κύριε Στρωτέ, πρέπει νὰ βγάλετε ἀπὸ τὸ λόγο σας τὸν ἀναθεματισμένο παράγραφο ποὺ σᾶς ζητήσανε.

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ. Πρέπει; *(Κοιτάζοντας τὴν Ἀστρούλα).* Αὐτὸ τὸ πρέπει καὶ μὲ τέτιο τόνο μάλιστα, μόνο ὁ ἑαυτός μου μπορεῖ νὰ μοῦ τὸ πεῖ.

Η ΡΩΞΑΝΗ *(νευρικά).* Μπορῶ γὰ σοῦ τὸ πῶ καὶ γώ, κ' ἔχω κάθε δικαίωμα νὰ σοῦ τὸ πῶ. Καὶ τὸ ξέρεις πολυκαλὰ πὼς ἔχω αὐτὸ τὸ δικαίωμα. Καὶ σοῦ τὸ λέω καὶ τὸ ἀπαιτῶ. Τὸ θέλω νὰ γίνει.

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ *(ψυχρά).* Ἐγὼ ὅμως δὲν τὸ θέλω. Καὶ λυπάμαι, πιστεῦτε με, ποὺ δὲν μπορῶ νὰ θέλω αὐτὸ ποὺ θέλετε.

Η ΡΩΞΑΝΗ *(παρακολεστικά).* Δῆμο, ἔλα.....Δὲ θὰ μοῦ χαλάσεις τὸ χατίρι...Δὲν εἶσαι κακός...Ἔλα, Ἀστρούλα μου, παρακάλεσέ τονε καὶ σὺ μαζί μου νὰ μὴ μοῦ τὸ χαλάσει τὸ χατίρι....

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ *(ψυχρά).* Νὰ τὸν παρακαλέσω καὶ γώ; Μὰ μπορῶ νὰ τὸν παρακαλέσω καὶ γώ;

Η ΡΩΞΑΝΗ. Ἔχεις δίκιο. Ὅτα σὲ μένανε ἀρνιέται, ποιόν ἄλλονε μπορεῖ νἀκούσει; Ἕνα τίποτα σοῦ ζητάω, Δῆμο, κι ὅμως μοῦ τἀρνιέσαι....

Ο ΔΗΜΟΣ. Ἕνα τίποτα; Μοῦ ζητᾶς κάτι παραπάνου κι ἀπὸ τὴ ζωή μου, μοῦ ζητᾶς νἀπαρνηθῶ τὸν ἑαυτό μου, νὰ κηρύξω κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου πόλεμο ἀφανισμοῦ;...

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ *(κοιτάζοντάς τονε μὲ θαμασμό).* Αὐτὸ σᾶς ζητάει ἡ κ. Ρωξάνη;

Η ΡΩΞΑΝΗ. Μὴν τὸν ἀκοῦς, παιδί μου. Τὰ κάνει σπουδαῖα, ἐνῶ δὲν εἶναι τίποτα. Θέλει νὰ μὲ πικραίνει....Τοῦ ἀρέσει νὰ μὲ πικραίνει....Στὸ τέλος, νὰ ἰδεῖς, θἀπορεῖ κι ὁ ἴδιος ποὺ μοῦ τἀρνήθηκε....

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ. Ὄχι. Δὲ θἀπορῶ καθόλου, δὲν ἔχω κανένα λόγο νἀπορῶ.

Η ΡΩΞΑΝΗ *(ἀναμένα).* Θἀπορεῖς, μάλιστα. Καὶ χωρὶς νὰ θέλεις θἀπορεῖς. Γιατὶ θὰ συλλογιστεῖς πὼς ἐγὼ χτύπησα πόδι νὰ σὲ πάρει ὁ ἄντρας μου στὸ συδυασμό του, σὲ τόσο δυνατὸ συδυασμό, ποὺ νὰ τὴν ἔχεις σίγουρη τὴν ἐπιτυχία σου....Ἐγώ....

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ *(διακόφτοντάς τηνε).* Ἐγὼ ὅμως δὲν τὸ ζήτησα.

Η ΡΩΞΑΝΗ. Ὄχι. Ἐγὼ τὸ ζήτησα. Γιατ' ἤθελα νὰ πιτύχεις βουλευτής, νὰ μπεῖς στὴ Βουλή, νὰ γίνεις Ὑπουργός, νὰ δοξαστεῖς καὶ νὰ καμαρώνω ποὺ